

Istražni zatvor. Petrović B.: Odgovornost krivca saučesnika prema vojn. Kz. Popović J.: Utaja ili prevara, ili građanska obaveza. Hadžić H.: O administrativno-pravnom procesu uopšte. Milojković M.: Kome isplatiti naknadu štete za seoske i opštinske šume. — **Pravna misao št. 1:** Djordjević J.: Evolucija u društvenim naukama. Dukanać Lj.: Opravdanje porezivanja. Todorović D.: Korporativizam (doktrina socialnih katolika). Petrović B.: Socialni uzroci kriminaliteta. — **Pravna misao št. 2:** Tasić Dj.: Refleksije o pravnim izvorima. Popović N.: Vrednost medjunarodnih ugovora u svetlu italijansko-abisinskog sukoba. Kulaš J.: Komentar § 169 Kz. — **Pravni pregled št. 1:** Ukaz o amnistiji. Lalošević S.: Naknada štete po krivičnom delu za povredjenu čast. Savić V.: Formalne potrepštine zemljišnoknjižne molbe. — **Pravni pregled št. 2:** Maglić C.: Bolnica zaklade Števana Semzō u Somboru. Galkanović Z.: O troškovima sudskog izvršitelja. L. S.: Rok za podnošenje utoka u ovršnim stvarima. Ivanišević N.: Razlika između izvidjaja i istrage. — **Pravosudje št. 11—12:** Ignjatović N.: O parničnim troškovima. Goršić Fl.: O pocepanosti sudske prakse. Branković S.: Rekurzni trošak. Stanojević D.: O pripremnim podnescima u grad. postupku. Steinmetz I.: Nekoliko primjedaba i predloga ka predosnovi grad. zakonika. Branković S.: Uskraćenje svedočenja. Vuković I.: Načelo materijalne istine i ustanova profesionalne (pozivne) tajne u kriv. sud. postupku. Stanoš I.: O ovjerovljenju u Sov. Rusiji. Blagojević V.: Izvori prava. Vajić P.: Djoka Nestorović. — **Pravosudje št. 1:** Čimić E.: Mjenica i zastarjelost. Marković Č.: Predosnova za Grad. zakonik. Čulinović F.: Uredba o zaštiti zemljoradnika. Berdović V.: Posledice propuštanja mjenične prezentacije. Vlajković B.: Ortakluk nije pravno lice. Branković S.: Uskraćenje svedočenja. Petković V.: Proširenje tužbe iz § 115 Grpp. Perović N.: O paušalnom iznosu. — **Pravosudje št. 2:** Čimić E.: Nullum crimen sine poena. Šalovac: O pravnim lekovima po Kp. Čulinović F.: Uredba o zaštiti zemljoradnika. Branković S.: Pravo na dosudjeni trošak. Steinmetz I.: I opet „pogriješke u našim zakonima“. Hadži-Popović A.: Usvojenje po Vp. Solovjev M.: Specijalizacija sudijskog rada. Žitvaj E.: Položaj javnih beležnika stavljenih na raspoloženje. Timoškin i Baruch: Savremeni ruski kriv. Kodeks.

Razne vesti.

XLVI. redna glavna skupščina društva „Pravnika“ se je vršila dne 30. I. 1935 v ljubljanski pravosodni palači. Predsednik dr. jur. et hc. Dolenc je ob 18. uri otvoril skupščino, konstatiral sklepčnost in pozdravil vse navzoče. V svojem govoru se je spominjal predvsem pokojnih članov, ki so umrli v preteklem letu in je pri tem v prvi vrsti našteval velike zasluge pok. dvor. svet. Bežka in dr. Tekavčiča. Zbovalci so spomin teh dveh odličnih pravnikov počastili stoje s trikratnim vzklikom „Slava“. V svojem nadaljnjem govoru je predsednik poudaril težkoče, ki jih je prizadela gospodarska kriza tudi našemu društvu, vendar je odbor v vsakem oziru nadaljeval svoje delo in skušal doseči čim večje uspehe, ter je zlasti izhajal „Slovenski Pravnik“ redno in v še povečanem obsegu; pri tem se je predsednik tudi zahvalil uredniku „Slovenskega Pravnika“ dr. Sajovicu. Nadalje je omenjal, da se je vršilo več predavanj in se je zahvalil vsem predavateljem za njihov trud. Končno je poudaril, da je naše društvo tudi v preteklem

letu obdržalo prepotrebne stike z našim pravniškim naraščajem, zlasti s tem, da so bili dijaki vedno vabljeni na predavanja in da je društvo tudi lanske leto naklonilo svetosavsko nagrado v znesku 1.200 Din.

Nato je podal društveni tajnik dr. Lučovnik Hinko naslednje tajniško poročilo:

„Spoštovani zbor! Ko polaga odbor račun za svoje delo v preteklem poslovnem letu, moram predvsem kot društveni tajnik poudariti, da tudi naše društvo preživlja v tej gospodarski krizi težke čase. Na eni strani nas težijo zlasti pri izdajanju „Slovenski Pravnik“ materialne skrbi, ko smo pri tem skoro izključno navezani samo na članarino, a na drugi strani je še tem občutnejša kriza, ki se spričo težkih razmer, ki jih vsi doživljamo, polasča tudi pravniških krogov. Ne more se sicer splošno trditi, da bi zanimanje za naše društvo med pravniki padalo, vendar se tudi pri nas opaža neka stagnacija in zlasti ni v naše društvo pravičnega in nad vse pričakovanega dotoka od našega pravniškega naraščaja. Ta pojav je sicer za društvo nad vse težak, ali je vendar deloma razumljiv, ko absolvirani pravniki danes že težko dobe zaposlitve odnosno plačana mesta. Število članstva se torej ni bistveno spremenilo od lanskega leta in je štel naše društvo koncem leta 1935 687 rednih članov; pristopilo je 8 novih članov, 4 so izstopili, 5 članov pa je umrlo in sicer: honor. univ. prof. dr. Ludvik Böhm, dvor. svet. v pok. Božidar Bežek in advokati dr. Henrik Tuma, dr. Dragotin Treo in dr. Fran Tekavčič. Zlasti pokojni Božidar Bežek, ki je bil dolgoletni naš odbornik in sourednik „Slovenskega Pravnika“ ter je bil na lanskem občnem zboru izvoljen za častnega člana našega društva, je zapustil za seboj neizpopolnivo vrzel in je izgubil „Slovenski Pravnik“ v njegovi osebi nedosegljivega oblikovalca našega pravnega jezika. Tudi pok. dr. Tuma in dr. Tekavčič sta si pridobila neprecenljive zasluge za naše društvo ter sta bila oba med ustanovitelji društva in člana nepretrgoma od l. 1889. Dr. Tekavčič je bil tudi dolgoletni preglednik društva in sicer od l. 1915 dalje. Pokojni dr. Böhm sicer ni bil pravnik, a se je z vsem veseljem oklenil našega društva ter je zlasti večkrat nastopil kot odličen predavatelj. Društvo „Pravnik“ bo vsem pokojnim članom ohranilo časten spomin.

Odbor je tudi v preteklem poslovnem letu vzdrževal stike z našim pravniškim naraščajem. V to svrho je votiral znesek 1.200 Din kot svetosavsko nagrado za tema: „Katere smernice daje naša ustava za civilno in kazensko pravo“; dva dijaka sta bila pri letošnji razdelitvi svetosavskih nagrad na univerzi nagrajena za predloženi deli. Razen tega so bili dijaki vedno vabljeni tudi na naša predavanja in smo jih vedno radevolje pritegnili v svoj krog.

Tudi v preteklem letu je društvo odlično sodelovalo zlasti po svojih odbornikih v kongresnem odboru pri organizaciji in izvedbi kongresa pravnikov Kraljevine Jugoslavije, ki se je vršil meseca septembra lanskega leta v Beogradu. Ta jubilejni kongres je dosegel v vsakem oziru, zlasti pa v znanstvenem pogledu velik uspeh. Kot naši referenti so nastopili na kongresu dr. Krivic, dr. Moro in dr. Lučovnik. Zlasti je bila častna udeležba slovenskih pravnikov na tem kongresu, s čimer smo tudi pripomogli, da je kongres tako odlično uspel. Nekaj naših članov kongresnega odbora je za svoje delo dobilo priznanje tudi na Najvišjem mestu v obliki visokih odlikovanj.

V zvezi s tem mi je tudi poročati, da je naše društvo na vprašanje dr. Bařinke iz Bratislave odgovorilo, da glede na obstoječe gospodarske in politične prilike v posameznih slovanskih državah še ne kaže pričeti z organiziranjem bodočega kongresa pravnikov slovanskih držav, ki naj bi se po prvotnem načrtu vršil v Varšavi.

Dne 19. maja 1935 se je vršil naš tradicionalni pravniški izlet na goro Lisco in v Sevnico, kjer smo se v prijetnem razpoloženju sestali s tovariši iz Zasavja in iz celjskega okrožja, in priznati se mora, da je tudi ta izlet zlasti vsled številne udeležbe in neprisiljene družabnosti prav lepo uspel.

Kar se tiče znanstvenega delovanja v našem društvu mi je predvsem omeniti, da je naše društvo tudi v pretekli poslovni dobi priredilo več odličnih in zanimivih predavanj, s čimer je naše društvo zopet dokazalo, da resno stremimo za glavnim našim ciljem: pospeševati in gojiti pravno znanost v pogledu teorije in prakse. Predavali so gospodje: 1.) dr. Josip Voršič „O zaščiti upnikov de lege ferenda“ (22. februarja 1935), 2.) univ. prof. A. Maklecov: „O analogiji v kazenskem pravu“ (1. marca 1935.), 3.) univ. prof. dr. Metod Dolenc: „V pričakovanju zopetne novelizacije kazenskega postopnika“ (6. marca 1935.), 4.) dr. Vladimir Murko: „O novejši bančni zakonodaji“ (29. marca 1935.), 5.) dr. Fran Skabernè: „Slovenski advokati in notarji v slovstvu, znanosti in politiki“ (13. aprila 1935 v restavraciji Zvezda), 6.) sodnik okr. sodišča dr. Jurij Štepihar: „O varnostnem (fiduciarnem) prenosu premičnin in terjatev“ (5. decembra 1935.), 7.) univ. prof. dr. Aleksander Bilimovič: „O načrtu zadrúžnega zakona kraljevine Jugoslavije“ (12. decembra 1935.), 8.) namest. viš. drž. tož. in privat. docent dr. Avgust Munda: „Pojem poskusa v najnovejši zakonodaji s posebnim ozirom na nemško narodno socialno pravo“ (16. januarja 1936.) in 9.) advokat dr. Matej Pretner: „O kartelih“ (23. januarja 1936.).

Udeležba pri predavanjih je bila sorazmerno dobra in po nekaterih predavanjih so se vršile tudi zanimive diskusije, ki so pripomogle, da so se obravnavane materije vsestransko proučile. Za prihodnje mesece je najavljenih še nekaj predavanj in pričakovati je torej, da bo tudi letošnja predavalna sezona vsekakor dosegla svoj namen. Vsem gg. predavateljem se odbor na tem mestu še enkrat zahvaljuje za njihovo požrtvovalnost.

Vso pozornost pa je seveda naše društvo posvečalo tudi lansko leto svojemu glasilu „Slovenski Pravnik“. Mislim, da lahko tudi na letošnjem občnem zboru brez bojazni ugotovimo, da je „Slovenski Pravnik“, ki je lansko leto zaključil svoj 49. letnik, vseskozi obdržal svojo dosedanje znanstveno višino in ugled, ki ga uživa ne samo pri nas, temveč tudi med pravniškimi krogi v Beogradu in Zagrebu in drugod. Kljub temu, da se stalno borimo z velikimi finančnimi težkocami in da je tudi lansko leto odpadla podpora ministrstva pravde, je „Slovenski Pravnik“ redno izhajal v nezmanjšanem obsegu in prinašal aktualne članke iz raznih panog pravne znanosti ter zlasti iz sodne prakse, ter priobčeval civilne in kazenske odločbe našega najvišjega sodišča.

Tudi v bodoče bo treba v „Slovenskem Pravniku“, ki je predvsem glasilo praktičnih juristov, posvetiti vso pozornost raznoterim problemom iz sodne in upravne prakse in v to svrho vabimo vse naše pravnike, da pristopijo kot sodelavci s primernimi članki in da tako še izpopolnimo svoje glasilo. — Pač je advokatska komora v Ljubljani tudi lansko leto podprla naše glasilo z velikodušno podporo v znesku 5000 Din, kateri znesek se bo predvsem uporabil za izdajo dr. Skabernetovega predavanja, ki izide kot posebna priloga „Slovenskega Pravnika“. Naj mi bo na tem mestu dovoljeno, da se advokatski komori iskreno zahvalim za to podporo, kakor se tudi zahvalim banski upravi v Ljubljani za podporo v znesku 4000 Din in mestnima občinama v Ljubljani in Mariboru za nakazano podporo v znesku 1000 Din, odnosno 500 Din.

Prav posebno slovesno je društvo lansko leto proslavilo 60 letnico 4 univ. profesorjev ljubljanske pravne fakultete gg. dr. Gregorja Kreka, dr. Rada Kušēja, dr. Milana Škerlja in dr. Metoda Dolenca, ki so vsi tekom lanskega leta izpolnili 60 let. V znak priznanja za številne zasluge, ki so si jih navedeni jubilanti stekli na znanstvenem polju i v prid naše univerze i v prid našega društva, je izšla posebna slavnostna številka „Slovenskega Pravnika“ s slikami vseh 4 slavljencev in z zanimivo vsebino 10 člankov bivših slušateljev ljubljanske pravne fakultete. Celokupni odbor pod predsedstvom podpredsednika dr. Sajovica je na posebni slavnostni seji (dne 16. decembra 1935) izročil vsakemu slavljencu po en lično v usnje vezan izvod te slavnostne številke s posebnim posvetilom. Tako se je naše društvo na skromen način oddolžilo vsem štirim jubilarom za njihove velike zasluge, a obenem se je na ta način tudi manifestirala ozka povezanost med pravno znanostjo in našim društvom, kar nam daje jamstvo, da bomo tako lahko dosegli še velike uspehe. — Našemu predsedniku gospodu dekanu dr. Metodu Dolencu, ki tako odlično vodi društvo, pa je k njegovi 60 letnici odbor po podpredsedniku in tajniku izrekel še prav posebno iskrene čestitke.

Spričo težav, ki jih je naše glasilo v zadnjem času zlasti po stavki tipografov doživljalo pri tiskanju v Narodni tiskarni, se je odbor odločil, da se vsled teh tehničnih zaprek in vsled preobremenjenosti do-seďanje izbere druga tiskarna.

Kar se tiče načrta za enotni državljanski zakonik je društvo v razgovorih glede najprimernejše ureditve tega dela z g. univ. prof. dr. Lapajnetom. Pričakovati smemo, da bo moči izvršiti posebno poročilo o tem velevažnem delu, ki naj bo dostojno znanstvenemu nivoju naših pravnikov, ter naj ustreza teoretičnim in praktičnim potrebam.

V preteklem letu smo tudi pristopili k ureditvi naše knjižnice, ter smo predvsem izročili knjižnici juridične fakultete v Ljubljani vse periodične (tuzemske in inozemske) časopise, ki jih prejemo v zameno za „Slovenski Prvník“. Ti časopisi so namreč po večini ostali v naši knjižnici nedotaknjeni, dočim bodo v knjižnici juridične fakultete postali dostopni širšim našim pravniškim krogom in zlasti tudi našemu dijaštvu. Iz tega razloga tudi prosim občni zbor, da ta ukrep vzame na znanje in ga naknadno odobri.

Odbor je na pobudo g. podpredsednika dr. Sajovica pokrenil akcijo, da se pokloni Stolu sedmorice odd. B. v Zagrebu nekaj prepotrebnih strokovnih knjig, ki jih tamkajšnja knjižnica nima. Tu sta zopet velikodušno priskočili na pomoč advokatska in notarska komora v Ljubljani, ki sta v to svrhu votirali znesek 2000 Din, odnosno 400 Din; za poslano knjige se nam je predsedništvo našega najvišjega sodišča iskreno zahvalilo. — V Ljubljani se snuje že dalj časa po iniciativi „Filozofskega društva“ „Zveza znanstvenih društev“, h kateri je tudi naše društvo prejelo vabilo za pristop. Ta akcija pa preko začetnega štadija še ni prišla in bo šele prihodnji mesec prvi pripravljalni sestanek. Bodoči razvoj bo šele pokazal, kakšno stališče naj zavzame naše društvo napram tej zvezi. — Odbor je imel v preteklem letu 7 sej, na katerih so se reševali tekoči posli.

Ob koncu tega poročila naj mi bo dovoljeno, da ponovno apeliram na vse naše člane, da se kljub težkim gospodarskim prilikam še z večjim zanimanjem oklenejo našega društva, v katerem naj se osredočuje vse naše pravniško življenje in tako zares postanemo močen in pomemben faktor v naši javnosti.

Prosim, da se poročilo vzame blagohotno na znanje!“

Poročilo tajnika je bilo soglasno sprejeto, nakar so zborovalci na poziv predsednika vzklili trikratni „Slava“ v spomin tudi ostalih umrlih članov, ki jih je omenjal tajnik v svojem poročilu. — Obenem je občni zbor odobril soglasno sklep odbora, po katerem so se v tajniškem poročilu navedeni časopisi izročili proforski knjižnici jurišne fakultete v Ljubljani.

Nato je podal blagajnik dr. Urban Anton sledeče blagajniško poročilo:

Dohodki so znašali:

Saldo iz l. 1934 pri Poštni hranilnici	Din	112'40
Članarine	„	55.229'50
Prodaja prejšnjih letnikov „Slovenskega Pravnika“	„	1.466'50
Prodaja terminologije na račun kongresa pravnikov slovenskih držav v Bratislavi	„	365'—
Podpora občine v Mariboru	„	500'—
Podpora občine ljubljanske	„	1.000'—
Podpora Advokatske komore v Ljubljani	„	5.000'—
Podpora kr. banske uprave	„	4.000'—
Dvigi	„	9.455'—
Članarina za kongres	Din	12.550'—
Nakazilo kongresni pisarni	„	10.000'—
	Din	2.550'—
Stroški organizacije za kongres	„	1.820'—
	„	730'—
	Din	77.856'40

Izdatki so znašali:

Tiskarna	Din	42.374'—
Račun Delniške tiskarne za slavnostno številko	„	1.850'—
Honorarji	„	18.978'—
Ekspedicija	„	1.536'75
Upravni stroški	„	5.307'03
Nakup starih letnikov „Slovenskega Pravnika“	„	1.200'—
Prispevek za prenos pok. dr. Volčiča v Novem mestu na novo pokopališče	„	1.000'—
Svetosavska nagrada	„	800.—
Saldo Poštne hranilnice	„	602'37
Saldo ročne blagajne	„	4.208'25
	Din	77.856'40

Obenem je predlagal blagajnik, da naj ostane društvena članarina v dosedanji višini.

Poročilo blagajnika je bilo soglasno sprejeto.

Nato je poročal preglednik dr. Žirovnik, da je pregledal blagajniške knjige in da je vse blagajniško stanje našel v redu, ter predlagal, da se podeli odboru absolutorij. Preglednikov predlog je bil soglasno sprejet in je občni zbor obenem sklenil, da se zadovolji s pregledom blagajne in pregledom po dr. Žirovniku, ker je med tem umrl drugi preglednik dr. Tekavčič.

Pri volitvah je bil na predlog namestnika viš. drž. tožilca dr. Munde soglasno z vzklikom izvoljen dosedanji odbor s predsednikom dr. Dolencem na čelu in dosedanji preglednik dr. Žirovnik; namesto pok. dv. sv. Bežeka se je izvolil nov odbornik sodnik apelac. sodišča Janša Josip in namesto pok. preglednika dr. Tekavčič Josipa pa se je izvolil nov preglednik dr. Žužek Bogdan.

Predsednik dr. Dolenc se je nato v svojem kakor tudi v imenu odbora zahvalil za izvolitev.

Med slučajnostmi je vprašal sodni pristav Gubenšek, kakšna je naklada „Slovenskega Pravnika“ in koliko znašajo zadevni izdatki; blagajnik dr. Urbanc mu je odgovoril in se je Gubenšek s tem odgovorom zadovoljil. — Dr. Pretner Matej je izrazil željo, da bi „Slovenski Pravek“ izhajal vsak mesec; na pojasnilo urednika dr. Sajovica, češ da to iz tehničnih, finančnih in tudi stvarnih razlogov ne bi bilo oportuno, je dr. Pretner umaknil to svojo željo.

S tem je bil dnevni red glavne skupščine izčrpan in ker se nihče ni več oglašil k besedi, je predsednik dr. Dolenc zaključil zborovanje in se zahvalil vsem za udeležbo.

Kronika društva „Pravnika“. Na glavni skupščini dne 30. januarja t. l. izvoljeni odbor se je konstituiral tako-le: predsednik dr. Dolenc, podpredsednik dr. Sajovic, tajnik dr. Lučovnik, blagajnik dr. Urbanc. — Predavali so na društvenih sestankih: dr. Matej Pretner: O urejevanju naših kartelov (6. februarja), dr. Stojan Bajič: Nove smeri v nemškem delovnem pravu (20. februarja), dr. Evgen Spektorski: O pravoznanstvu in psihologiji (12. marca), dr. Metod Dolenc: O pravnem položaju neporočenih življenskih drugov (18. marca).

Osebnosti. Postavljena sta Rus Ernst za sodnika sreskega sodišča v Prnjavoru, dr. Umnik Ivo za pristava v Dolnji Lendavi. — Odvetniško pisarno je otvoril dr. Zajec Marjan v Ljubljani, preselil se je v Ljubljano odvetnik dr. Druškovc Andrej. — Umrli je emer. odvetnik dr. Lederer Robert.

„Društvo prijateljev pravne fakultete v Ljubljani“ je imelo 2. marca t. l. svoj redni občni zbor. Soglasno je bil izvoljen ta-le odbor:

Predsednik: dr. Vladimir Golia, predsednik apelacijskega sodišča; I. podpredsednik: dr. Janko Žirovnik, predsednik odvetniške zbornice; II. podpredsednik: dr. Stanko Majcen, pomočnik bana; III. podpredsednik dr. Andrej Kuhar, predsednik notarske zbornice; IV. podpredsednik: dr. Ivan Slokar, generalni ravnatelj Združne Gospodarske banke; tajnik: dr. Avgust Munda, namestnik višjega državnega tožilca; tajnikov namestnik: dr. Lado Vavpetič, odvetnik; blagajnik: dr. Rudolf Sajovic, univ. profesor; namestnik dr. Rudolf Krivic, odvetnik. Odborniki: dr. Metod Dolenc, dekan juridične fakultete; dr. Edvard Pajnič, apelacijski sodnik v pok.; dr. Stanko Lapajne, univerzitetni profesor; dr. Jure Adlešič, župan ljubljanski; dr. Alojzij Gradnik, predsednik apelacijskega sodišča; dr. Josip Hacin, odvetnik; Ivan Škarja, državni svetnik; dr. Josip Kavčič, predsednik okrožnega sodišča; Ivan Šubic, magistratni ravnatelj; Peter Keršič, predsednik okrožnega sodišča; Sedlar Avgust, finančni direktor; dr. Franc Vidovič, predsednik okrožnega sodišča; Franc Žiher, predsednik okrožnega sodišča. Preglednika: dr. Josip Krevl, notar in dr. Boris Furlan, odvetnik in privatni docent. Razsodniki: dr. Vidmar Jože, državni pravobranilec; dr. Ivan Vrtačnik, predsednik upravnega sodišča v pok.; Ivan Mohorič, narodni poslanec. V eksekutivi so: predsednik, tajnik, blagajnik, dr. Metod Dolenc, dekan pravne fakultete in dr. Janko Žirovnik, predsednik odvetniške zbornice.

Članov je imelo društvo 366. Za izdajanje „Zbornika znanstvenih razprav“, ki ga izdaja profesorski zbor pravne fakultete, je zbralo društvo leta 1935 15.109'50 dinarjev. Stroški za Zbornik so bili 25.071 Din 25 para. Zbornik je bil tiskan v 700 izvodih, prodalo oziroma oddalo pa se je 447 izvodov. Največji kontingent članstva so dali odvetniki (157) in sodniki ter državni tožilci (75). Ni treba poudarjati, da je izdaja Zbornika za slovensko in jugoslovansko pravno znanost velikega pomena. Univerza ne izčrpa svojega delovanja s tem, da

tradira znanost dijakom, univerza je tudi žarišče umetnosti, pravna fakulteta pa je pravna delavnica naroda. V njej se izoblikuje pravo, iz nje črpa zakonodaja. Zbornik pa je tudi poslanica naše slovenske univerze inozemski znanosti.

Društvo je tudi to leto pazljivo sledilo vsem dogodkom naše fakultete in univerze. Kakor preteklo leto je društvo tudi letos nabiralo knjige za knjižnico pravne fakultete. Tudi društvu slušateljev pravne fakultete je društvu naklonilo nekaj knjig. Odbor se je obrnil tudi na notarsko zbornico s prošnjo, da bi notarji priporočali imovitejšim testatorjem, naj se v oporokah spominjajo pravne fakultete odnosno slovenske univerze.

Temu izvlečku iz tajniškega poročila (dr. Munda) naj bo pristavljeno še par števil iz blagajnikovega poročila. Društvo je imelo lansko leto dohodkov Din 15.663'50 (članarina 15.109'50 in natekle obresti 554'— Din). Izdatki so znašali 14.699'96 Din in jih sestavljajo naslednje postavke: prispevek fakulteti za zbornik 11.580'— Din, prispevek Društvu slušateljev juridične fakultete 572'— Din, provizija poverjenikom in služiteljem 1245'50 Din, pisarniški in poštni stroški 1302'46 Din. Prebitek znaša torej 963'54 Din.

Ustanovna skupščina javnobeležniške komore se je vršila dne 8. marca 1936 in je izvolila nastopni odbor: predsednik dr. Ku har Andrej, javni notar v Ljubljani, namestnik: dr. Krevl Josip, javni notar v Ljubljani; člani: dr. Sorli Ivo, javni notar v Mariboru, Jereb Rado, javni notar v Slov. Konjicah, Šink Stevo, javni notar v Škofji Loki, dr. Jereb Peter, javni notar v Radečah, dr. Stojan Ivan, javni notar v Celju, Ušlakar Ivan, javni notar v Ljubljani; namestniki: dr. Pehani Beno, javni notar v Višnji gori, Mastnak Fran, javni notar v Trebnjem, dr. Jenko Mile, javni notar v Kozjem, Mrevlje Artur, javni notar v Logatcu.

Novela k nemškemu kazenskemu zakonu z dne 28. junija 1935. To je že četrta novela, ki jo je izdala nemška narodnosocialna vlada h kaz. zakonu. V tej noveli so spremenjene nekatere važne in osnovne določbe nemške kazenske zakonodaje.

Že dlje časa se je razpravljalo v nemškem slovstvu vprašanje o dopustnosti analogije v materialnem kazenskem pravu. Mislim na analogijo in malam partem. Sedaj je to vprašanje z zakonom rešeno. Novelirana določba § 2 nemškega kaz. zak. se sedaj glasi tako: „Kaznuje se, kdor započne dejanje, o katerem določa zakon, da je kaznivo ali ki zasluži, da se kaznuje po osnovni misli kakega kaz. zakona (nach dem Grundgedanken eines Strafgesetzes) in po zdravem ljudskem občutku (nach gesundem Volksempfinden). Če ni mogoče neposredno uporabiti za dejanje nobeno določno kazensko določbo, se kaznuje dejanje po onem zakonu, katerega osnovna misel se nanj najbolj prilaga (dessen Grundgedanken auf sie am besten zutrifft).“ Sodnik torej ne sme po tej določbi poljubno uporabljati analogije, marveč je pri tem vezan na dvoje: na pravni red (osnovna misel kaz. zak.) in na pravni čut ljudstva. Da se lahko ta določba izvede v praksi, je vlada hkrati spremenila kazenski postopnik. Državni tožilec mora uvesti kazensko postopanje tudi tedaj, če gre za tak analogen (atipičen) primer, sodnik pa mora v takem primeru obtoženca obsoditi. Če tega ne stori, je dopusten zoper sodbo pravni lek.

Druga načelno važna sprememba se tiče časovne veljave kaz. zakona. Doslej je veljala tudi po nemškem kaz. zakonu določba, da se mora (!) uporabiti milejši zakon, če je bil po storjenem zločinu spremenjen kazenski zakon (§ 2 odst. 2 nemškega k. z.). To obligatorno do-

ločbo je spremenila novela v fakultativno. Sodnik „sme“ v takem primeru uporabiti milejši zakon.

V procesualnem pogledu je važna določba, ki dovoljuje sodniku reformatio in pejus. Glasi se tako (§ 331): „Dasi je le obtoženec, njegov zakoniti zastopnik ali v njegovo korist državni tožilec prijavil pravni lek zoper sodbo, jo sme sodišče spremeniti tudi na škodo (!) obtoženca.“ Prav to velja za obnovo kaz. postopanja. Ustrezna določba kaz. postopnika (§ 373, odst. 2) se po noveli glasi tako: „Dasi je predlagal obnovo postopka le obsojenec ali njegov zakoniti zastopnik, ali v njegovo korist državni tožilec, se sme sodba spremeniti na škodo obtoženca.“

Novela ima še celo vrsto novih materialnih in procesualnih določb, ki pa niso načelnega pomena. Najvažnejše so one, ki so v zvezi z uveljavlo novega brambnega in novega lovskega zakona. Zanimiva in zelo dobra se nam pa zdi procesualna določba (§ 145 b), ki se tiče izsiljevanja: Glasi se tako: „Če je storjeno primoranje ali izsiljevanje s pretnjo, da bo storilec razkril neko kaznivo dejanje, sme državni tožilec opustiti pregon zaradi dejanja, čigar razkritje je bilo zapretno, če ni neobhodno potrebno, da se to dejanje zbog povračila (zur Sühne) in zaradi zaščite občestva preganja.“ Justični minister dr. Gütner je to določbo objasn timer sledeče: Često nimajo izsiljeni poguma naznaniti izsiljevalca, ker se s tem sami izročajo kaz. postopanju. Prav najnevarnejši izsiljevalci uidejo na ta način zaslužen i kazni. Z novelirano določbo se izsiljevalčevi žrtvi olajša kazenska ovadba.

Dr. Munda.

Zločini po nemškem zakonu o zaščiti nemške krvi in nemške časti. Dne 15. septembra 1935 je praznovala oficialna Nemčija važen mejnik nemške narodnosocialistične zakonodaje. S tem dnev m je bil vzakonjen novi zakon o državljanstvu, ki daje državljanstvo le onim pripadnikom države, ki so nemške ali sorodne krvi. Le nemški državlj an (Reichsbürger) — ne vsak pripadnik nemške države (Staatsangehöriger) — uživa vse politične pravice (§ 2).

Zakon o zaščiti nemške krvi in nemške časti, ki je bil istega dne objavljen, je pravzaprav le logična posledica zakona o državljanstvu. To se vidi že iz uvodnih besed tega zakona, ki se glase: „Prežet spoznanja, da je čistost nemške krvi pogoj za nadaljnji obstoj nemškega naroda, in prežet po neupogljiv i volji, zagotoviti obstoj nemškega naroda za vso bodočnost, je nemški državni zbor soglasno sklenil...“ Prepovedi tega zakona so nastopne: 1. Prepovedano je sklepanje zakonov (brakov) med židi in pripadniki države, ki so nemške ali sorodne krvi. Zakoni, ki bi se sklepali kljub tej prepovedi, so neveljavni (§ 1). 2. Izvenzakonsko spolno obče vanje med židi in pripadniki države, ki so nemške ali sorodne krvi, je prepovedano (§ 2). 3. Židje ne smejo zaposliti v svojem gospodinjstvu ženskih pripadnikov države, ki so nemške ali sorodne krvi (§ 3). 4. Židom je prepovedano, razobešati državne ali narodne zastave (§ 4).

Kdor krši prepoved, omenjeno pod 1., se kaznuje z robijo (Zuchhaus); moška oseba, ki krši prepovedi pod 2. ali 3., se kaznuje z zaporom ali z robijo; kdor pa krši prepovedi, navedeni pod 3. ali 4., se kaznuje z zaporom do enega leta in z denarno kaznijo ali z eno teh kazni (§ 5).

Oba omenjena zakona sta dopolnjena z naredbama z dne 14. novembra 1935. Naredba k zakonu o državljanstvu odreja, da žid nima glasovalne pravice v političnih stvareh in da ne sme izvrševati javne službe (§ 4). Židovski uradniki se upokoje, Naredba podrobno določa, koga je imeti za žida (§ 5). Naredba k zakonu o zaščiti nemške krvi in

časti podrobno tolmači prepovedi, omenjene v določbah § 1 do 4 tega zakona.

Priobčujemo vsebino teh zakonov in naredb zbog tega, ker so novost v zakonodaji, posebno pa v kazenski zakonodaji. Prva posebnost zakona o zaščiti nemške krvi in nemške časti je ta, da proglašča zakonodavec neka dejanja za protipravna, ki jih smatrajo druge države za nekazniva. Druga posebnost tega zakona so stroge sankcije, s katerimi grozi zakonodavec onemu, ki krši te prepovedi. Zakon proglašča dejanja, navedena v tem zakonu (§§ 1—4), za kriminalno nepravo. Kazensko materialno pravo je subsidiarnega značaja. Ono daje raznim pravnim dobrinam le „večjo“ zaščito, če zaščita na drug način n. pr. po civilnem pravu ne bi zadostovala. Tako ščiti n. pr. kazenski zakon posest in lastnino tujih premičnih stvari, ne pa posesti in lastnine nepremičnih stvari. Za te zadostuje zaščita po civilnem pravu. Zakon o zaščiti nemške krvi in časti je tipičen izraz nemške narodnosocialistične miselnosti. Le iz tega vidika lahko razumemo, da ni dal zakonodavec svojim normam le civilne, marveč tudi kazenskopravno zaščito in da je proglasil nekatere teh kršitev celo za zločinstva.

Dr. Munda.

Avtorjeva izjava. Prosim, da smem s tem pojasniti slovenskemu pravniškemu svetu, da je v seznamu, ki se nahaja v § 32 moje začetkom tega leta izdane knjige: „Pravna zgodovina za slovensko ozemlje“ izostala vsa serija spisov avtorjev, ki imajo začetno črko P. Obsega po rokopisu sledeče avtorje: Pajk Josip, Pazelt Erna, Peisker Jan, Petrović Radmila, Planer Evgen, Pleteršnik Makso, Polec Janko (5 del), Poll Bernhard, Pomladinovič L. (pseudonim), Potočnik Matko. Na nujno in izrečno prošnjo g. založnika sem bil namreč zadnjo korekturo zadnje tiskovne pole (seznam in register) prepustil njemu samemu, da jo opravi v — Kamniku pri tiskarju. Tu se je pripetila omenjena nesreča — brez moje krivde — kvečjemu, če se mi hoče naprtiti culpa in eligendo... Da bi bil na kakršenkoli način odobril označeno izpustitev, je izključeno.

Dr. Metod Dolenc.

Popravka k knjigi „Upravni postopek“. Gospod dr. Henrik Stejska, avtor knjige „Upravni postopek“, o kateri bo prinesel „Slovenski Pravnik“ še podrobno poročilo, nas prosi, da obvestimo čitatelje na naslednji tiskovni pomoti:

1. Na strani 68. je izpadel četrti odstavek, ki se glasi: „V ožjem smislu so izmed teh odlokov deklarativni le oni, ki ugotavljajo neko že obstoječe pravno stanje (obstoj ali neobstoj pravnega odnošaja odnosno kršitev pravice in dolžnosti), torej le gori omenjene razsodbe in pa posvedočbe o pravnih odnošajih. Le na take deklarativne odloke v ožjem pomenu se nanašajo prejšnja izvajanja o nedopustnosti svobodne ocene pri izdavanju deklarativnih aktov.“

2. Na strani 89. se glasi deveta vrsta od spodaj pravilno: „kakšno pravico, vobče za naprej (ex nunc).“

Stečaj. Na Pravnom fakultetu u Zagrebu raspisan je stečaj za mjesto univerzitetiskog docenta za upražnjenu katedru Narodne pravne historije. Kandidati imaju do kraja juna t. g. predati u Rektoratu Univerziteta u Zagrebu svoje molbe obložene naučnim radovima, opisom života, doktorskom diplomom i dokumentima po §§ 3 i 4 Zakona o činovnicima.